

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΣ

ΔΥΟ ΙΔΙΟΡΡΥΘΜΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ

Ο Στρούμπκος και ο Λάνδερς. Τα πειράματα και τ' άσπια του καθηγητού τής Φυσικής. Η φρουριακή πέρτα. Ο Σ. Στρούμπκος με τίς φίλες του στο Παρίσι. Ο Λάνδερς και το πειλί. Μιά ρήμη. Χημικά πειράματα στο Παλάτι του ΄Εσθνας. Η μυστηριώδης κίτρινη φλέγη. Το επεισόδιο τής μουσταλευριάς κλπ. κλπ.

ΤΑ χρονικά του Έθνικού Πανεπιστημίου ξεχωρίζουν, για την Ιδιορρυθμία τους, δυό από τους αρχαιότερους καθηγητάς : Ο Στρούμπκος και ο Λάνδερς. Θα διηγηθούμε με σύντομα τὰ νοσημώτερα επεισόδια τής ζωής τους :

Ο Δημήτριος Στρούμπκος διέτλεσε επί ολόκληρα πενήντα χρόνια καθηγητής τής Φυσικής και έμνησε γενεές Έλλήνων στα μυστήρια τής φύσις και διδακτικής αυτής Έπιστήμης. Άλλα και συγχρότως διεσέβασε τους άκοσμάς του με την εύθυμολογία του, με τὰ χαρακτηρισμένα καλαμποκίρια του, με τὰ σπυριτόζικα υπονοούμενα. Ήταν ένα ζωηρότατο, ντανικότατο—

άν επιτρέπεται το έπιθετο—γεροντάκι, που τού έδισε τρομερά το σόκιν. Ένας βιογράφος του σημειώνει ότι ή παραδοσία του Στρούμπκου ήταν ψυχαγωγικότατο θέμα και άκρωςα. Όχι μόνον οι φοιτητάι τών Φυσικομαθητηκίων, αλλά και οι τής Νομικής και τής Ίατρικής, και αυτοί οι Θεολόγοι έτρεχαν στο Στρούμπκο με όση προθυμία και στις παραστάσεις του Παντοποκόλου. Και όχι μόνο φοιτητάι. Όλος ο κόσμος, κάθε ηλικίας και κοινωνικής τάξεως, έπήγαινε να θαυμάση τα πειράματά του και τὰ γέλια με τ' άσπια του.

Ο Στρούμπκος ήταν αδύνατον να πη κάτι χωρίς να τού συνοδεύση με μιά χερμική χειρονομία, ή με ένα εύθυμο χαρακτηρισμό. Και μόνο να τόν έβλεπε κανείς στην έδρα, έκανε κέφι. Η μορφή του, ή γκριμάτσες του, τα σχιτηριμάτια του έφεραν το γέλιο. Όταν μάλιστα έκτελλοσθε πειράματα, ολόκληρη ή αίθουσα άντηχουσε από ήχηρά γέλια. Όλοι κρεμόνταν από τὰ χείλη του, τὰ λεπτοκαμωμένα έκείνη σατυρικά χείλη του Ιδιορρυθμού καθηγητού.

Τού ήταν αδύνατο να κάνει πείραμα, χωρίς να φέρη παράδειγμα από την καθημερινή ζωή. Για τ' απλόστατα τών πειραμάτων του, έφαινε από το σπίτι του κ' έσώφαζε έπάνω στο τραπέζι, του διάφορα άντικείμενα. Τεντερέδες, χαβάνια, μουνακές, έλατήρια κλπ. Κάποτε μάλιστα, για να δείξη στους άκοσμάς του ένα από τα τρία είδη μοχλού, εκουβάλλουσε στην αίθουσα μιά πελώρια πόρτα !... Βδομάδες ολόκληρες ζητούσε υπόδειγμα ενός τέτοιου μοχλού, και στενοχωριόταν ό εβουνεύητες καθηγητής που δέν μπορούσθε να τού βρθη. Έβρεγα μιά μίση άνεκάλυψε κάπου την πόρτα αυτή. Ό τρόπος που άνοιγε κ' έκλεινε ήταν άκομψός κείνο που ζητούσθε για τού πειράμα του, περί μοχλού. Ο Στρούμπκος ναντενθουσιάζουσε και αν άλλος Άρχιμήδης έφώναζε : «Έβηρα ! Έβηρα !» Και με τού παντελόνι ξεκομμάτου, χωρίς λαμοδέτη, έτρεξε να φέρη κωροτόρη για να κωυβαλήση την πόρτα στο Πανεπιστήμιό ! Από τότε, κατά διαταγή του, κάθε φορά που έπρόκειτο να διδάξη περί μοχλού, ή τραστία πόρτα μετακομίζονταν στην αίθουσα τής Φυσικής.

Ο Στρούμπκος άγαπητός δέν Άθήνας, τρελλαντίαντε όμας για τού Παρίσι. Όταν έπήγαινε εκεί να περάση τούς θερινούς μήνας, κατοικούσε πάντοτε στην ίδια πανοιά, Όδος Ζελεζιά, αριθμός 32. Ήταν τού παιγνιστού λημέρι του χιολογίου καθηγητού. Τόσο, που ό έκεί φίλοι του και οι θαυμαστάι του, όταν ήθελαν να μάθουν αν ό Στρούμπκος βρισκότανε στο Παρίσι, ρωτούσαν : «Έρθε τού 32.»

Άλλα μη νομίζετε ότι έπήγαινε για τού ηούρηξη στη Γολική πρωτεύουσα ό ζωηρότατος Στρούμπκος. Με όλη την ηλικία του, ήταν ό άκοσμάστος θαυμαστής η κωνηγής του άσπια φίλον ! Ο βιογράφος του μας πληροφορεί ότι : «πλισιατικός ιδεώδη υποστηρίζον τού σαλευόμενον γεροντικό σαρκιον του υπό σφριζόντων κορμιών άμαζόνων, παρά τών Σηκούαναν, χείριν ίσως τής Ισοοπίας φέρων άνα μίαν περί Έκαστον βραχίονα !... Κοί άν, κατά τύχη, τέν συνανούσε κανένας φίλος του, ή πολίς μαθητής του, σ' ένα τέτοιο χαριτωμένο σύμπλεγμα, και έκαναν να τόν σταματήσουν για να τού... υποβάλουν τὰ σέβη τους, ό Στρούμπκος θυμωμένος άπαντούσε :

— Δέν σάς γνωρίζω, κύριε ! δέν σάς γνωρίζω δόλου !

Και τραβώντας βιαστικά τίς δυό φιληνάδες του, άπομακρύνουσανε αφήνοντας κόκκαλο τόν ένοχηλκικό

φίλο του.

Τ' άνέκδοτα του Στρούμπκου εινε άπειρα. Αυστηρός όμας τὰ νοσημώτερα εινε πολύ σόκιν και δέν μπορούμε να τὰ γράψουμε στο «Μπουκέτο».

Ο Δημ. Στρούμπκος πέθανε στα 1890. Η σπουδαιότερες επιστημονικές έργασίες του εινε ή τής «διαθέσεως τών άκτινων», ή διά τού «περιστεροφόμενου δίκου συνταλιού εις λευκόν τών χρωμάτων» και μερικά άλλες έντελώς προτιότητες.

Ίδου τώρα και ό Σεβέριος Λάνδερς, Βαυαρός τού γένους, άγαθός την ψυχήν, παραδολάτος την περιβολήν, τύπος άληθινόντης τής παλκής Άθηναικής ζωής. Ό,τι ήταν ό Στρούμπκος στη Φυσική, ήταν ό Λάνδερς στη Χημεία. Τόν όνομασαν, πολύ σωστά, «Λάβουαζέ τής Ελλάδος». Τού πρώτον τού μάθημα, 8—9, συνεκτέρωσε όλη την Άθηναική νεολαία. Άκόμη και οι μαθητάι τών Γυμνασίων τού έσκαζαν από τού μάθημά τους, για να πάνε να παρακολουθήσουν τὰ πειράματα του Λάνδερς. Στα χρόνια εκείνα, τὰ φυσικοχημικά πειράματα γεννούσαν στη φαντασία μυστηριώδεις ιδέες, όπως π. χ. σήμερα τὰ πνευματιστικά. Σε αυτό συντελούσε και ή μορφή, ό τρόπος τής έκφρασεως, τού όλου ύφους τού έξουου καθηγητού, πρό πάντων ή Βουαρζέλικη προφορά του. Έπειδή δέν μπορούσθε να μιλή καλά την Έλληνική, προκαλούσθε συχνά, άκρότητα τα γέλια τού άκοσμάτου. Πρό πάντων άσπια ήταν ή χρήση τής λέξεως «λο ο π ο ν». Πολλές φορές έδιχοτομούσθε, όπως ό Όμηρος, τὰ σύνθηρα ήματα και τόν άκουως έβρα να λήη με στόμφο :

— Έτσι, κατά, λοιπόν, λαμβάνετε !
Ένώ ήθελε να πη : «Έτσι, λοιπόν, καταλαμβάνετε».

Πολλά γόρματα τὰ έπρόφρασε με την ξενική προφορά, άλλουσανε π.χ. τού θ εις Τ. Όπως, όταν έδίδασκε περί θείου (θεισφιού) έλεγε :

— Σήμερα, κατά, λοιπόν, μανθάνετε ότι τού τείον...

Παραδοξότατο ήταν τού ντύσιμο του Λάνδερς. Τὰ γέλια του πρό πάντων έμειναν πορευομώδη για τὰ χρώματά τους. Αλκιώς έπέλυσε με τόν λαμό του. Τόν έτύλιγε μ' ένα ψηλό και χοντρό λαμοδέτη, και τόν έκανε να φαίνεται σαν χημική κούνη, άδιαφορώτως αν τόν ήρασίανε διαρκώς. Από τὰ πειράματά του προτιμούσε έκείνα που τὰ έννομει δικές του έφευσιεις.

Έπιστευε π. χ. ότι άνεκάλυψε τού πειρίσμου «γρόν πύρ», δηλ. τή χημική τού σύνθηρα, και συχνά έκτελούσε τού σχετικό πείραμα, που ήταν άκομψά φαντασμαγορικό. Μιά φορά όμας θέλησε να παρακολουθήση τού πείραμα και ό Έπισκοπος Ύδρας, γέρος σεβάσιμος, με πατριωτική γενειάδα. Ο Λάνδερς, χάριν τιμής, τόν έβραλε να καθήση μωροστά, άλλ' όταν έφούνησε τού γρόν πύρ, ή γενειάδα τού σεβασμιωτάτου έπήρε φωτιά, ή άθουσα γίνηκε άνάστατη, και ό Λάνδερς σαστισμένος έλεγε :

— Ω, ντυστυχία ! Ω, ντυστυχία !

Για κάμποσον καιρό, βοηθός του γέρο καθηγητού τής Χημείας, ή άλλου «παρασκευαστής» του διέτελεσε ό δειμήσιος Μίκιος Λάμπρος, που έδρασε κατόπιν έπαχί την κοινωνική του διέσει και για την εύθυμολογία του. Ο Μίκιος ήταν τού δεξί χέρι του Λάνδερς, βοηθός, άλλά και έμπιστος φίλος του. Ο πονηρός Βαυαρός, σ' αυτόν μόνο έμπιστεύηκε μερικά όθωα ιχθυόματα, που τού έβασσάριζαν την έπιτυχία τών πειραμάτων του. Νεώσιμιο εινε π. χ. τού τέχνασμα τού στο πείραμα τού άνθρακικού όξους. Ο Λάνδερς, όταν έδίδασκε την δηλητηριώδη έπίδραση τού άγρίου οξού, έβραε ένα πουλάκι ζωντανό κάτω από ένα άνεστραμμένο γυλινο βάσο, στον όποιον έπειτα διαχερίτε με σαλίνα άνθρακικόν δέξ, και τού πουλάκι αγνό-αγά έπίβησε. Όταν λοιπόν ό βοηθός του έβραε τού πειλί (ένα σπογγητή ή μιά καρδρίνα) ό Λάνδερς τού έλεγε χαμηλόφωνα στ' αυτό :

— Μίκιο, ζούτα τού λίγο στο λαμό τού πετάνη πιό γαλήγκορα !... Και έτσι έξησφάλιζε την έπιτυχία τών πειράματος, δηλαδή τὰ χεροκορήματα για τού όποία έτρελλαντίετο ό άφελής Βαυαρός.

Ο Λάνδερς ήταν άγαπητός στον Όθωνα, και είχε ελευθέρη την είσοδο στο Παλάτι. Έπειδή μάλιστα φημοαζε κάπως στο πρόσωπο με τόν πατέρα τού Όθωνος, τού Λουδοβίκου, είχε βγει φήμη ότι ήταν αδελφός του Βασιλέως τής Βαυαρίας «έξ άριστοράς χειρός».

Ο σορός χημικός είχε γίνει περιζήτητος στις πριφίμης βερκερές τής καλής έκείνης εποχής, γιατί διεσέβασε τούς καλεσμένους με τὰ πειράματά του.

